

**Zdrowie publiczne
standardem dobrostanu**

**Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
Lublin
ISBN 978-83-61495-95-6**

Redaktor
Krzysztof Turowski

Korekta i tłumaczenie
Mark Wheatley
Douglas Williams

Statystyka
Józef Jasik

Projekt okładki
Sławomir Wróbel

Wydawca
Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
ul. Hirszfelda 3/9 U
20-092 Lublin

ISBN 978-83-61495-95-6

Druk
'WSCHÓD' AG.Usł.
ul. Długa 5,
Lublin

Zdrowie publiczne standardem dobrostanu

Redaktorzy naukowi

Prof. dr hab. n. biol. Ryszard ASIENKIEWICZ
Uniwersytet Zielonogórski
Zielona Góra

Prof. dr hab. n. med. Krystyna MARKOCKA-MĄCZKA
Uniwersytet Medyczny
we Wrocławiu

Dr n. o kult. fiz. Małgorzata BISKUP
Uniwersytet Jana Kochanowskiego
w Kielcach

Recenzenci

Prof. dr hab. n. med. Wiesław KURLEJ
Uniwersytet Medyczny
we Wrocławiu

Prof. dr hab. n. hum. Bożena ZBOINA
Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

Prof. dr hab. n. boil. Józef Tatarczuk
Uniwersytet Zielonogórski
w Zielonej Górze

Lublin, 2018

SPIS TREŚCI

Asienkiewicz Ryszard, Biczysko Grażyna, Nowacka-Chiari Ewa, Skorupka Ewa Somatyczne i funkcjonalne zróżnicowanie lubuskich słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku Somatic and functional diversity of the members of the University of the Third Age 13 <i>Artykuł zawiera 29925 znaków ze spacjami + grafika</i>	13
Kniaź-Bar Marta, Tynecka-Turowska Marta, Papuć Ewa Rak szyjki macicy- problem nadal aktualny Cervical cancer –a still present problem 27 <i>Artykuł zawiera 28436 znaków ze spacjami + grafika</i>	27
Dybińska Ewa, Pakulska Natalia Motywy uprawiania aktywności ruchowej w środowisku wodnym w opiniach osób aktywnych fizycznie z uwzględnieniem płci Motives physical activity in the aquatic environment among active people opinions with regard to gender 39 <i>Artykuł zawiera 34952 znaki ze spacjami + grafika</i>	39
Dziedzic Ewelina, Cudzik Krzysztof, Zboina Bożena Choroba przewlekła i jej wpływ na funkcjonowanie społeczne u pacjentów chorych na Przewlekłą Obturacyjną Chorobę Płuc leczonych w poradni specjalistycznej Chronic disease and its impact on social functioning among patients with Chronic Obstructive Pulmonary Disease treated at a specialist clinic 63 <i>Artykuł zawiera 25626 znaków ze spacjami (18566 znaków+ 529,6 cm2 grafiki)</i>	63
Ficek Remigiusz, Papuć Ewa, Górak Anna, Tynecka-Turowska Marta, Rejda Konrad Zaburzenia postawy i deformacje kończyn w Chorobie Parkinsona i atypowych zespołach parkinsonowskich - przegląd piśmiennictwa Postural and striatal limb deformities in Parkinson's disease and atypical parkinsonian syndromes - literature overview 75 <i>Artykuł zawiera 20721 znaków ze spacjami</i>	75

<p> Gałuszka Grzegorz, Gałuszka Renata, Kolasa Ilona, Borecki Mateusz, Legawiec Wojciech Ocena wybranych wskaźników jakości życia u kobiet po mastektomii Evaluation of selected indicators of quality of life in women after mastectomy </p>	85
<p><i>Artykuł zawiera 35475 znaków ze spacjami</i></p>	
<p> Gałuszka Grzegorz, Gałuszka Renata, Radomek Sylwia, Borecki Mateusz, Legawiec Wojciech Skutki uboczne antykoncepcji hormonalnej Overall effects of hormonal anticonceptives </p>	99
<p><i>Artykuł zawiera 58766 znaków ze spacjami</i></p>	
<p> Gałuszka Grzegorz, Gałuszka Renata, Medalion Agnieszka, Borecki Mateusz, Legawiec Wojciech Wpływ farmaceutyków na potencje i aktywność seksualną człowieka Effect of pharmaceuticals on potentials and sexual activity of man </p>	123
<p><i>Artykuł zawiera 57721 znaków ze spacjami</i></p>	
<p> Grzelak Joanna, Kurlaj Wiesław, Staszak Katarzyna, Kornafe Danuta Czynniki ryzyka wystąpienia dysleksji rozwojowej The risk factors of developmental dyslexia </p>	145
<p><i>Artykuł zawiera 30333 znaki ze spacjami</i></p>	
<p> Halczuk Iwona, Halczuk Paweł, Tynecka-Turowska Marta, Rejda Konrad Neuropatia cukrzycowa – wielokierunkowe postępowanie Aspektem dobrostanu w chorobie Diabetic neuropathy – multidisciplinary proceedings as an aspect In well-being in medical conditio..... </p>	159
<p><i>Artykuł zawiera 26924 znaki ze spacjami</i></p>	
<p> Kostrzewska-Zabłocka Ewa Występowanie hipoglikemii u chorych na cukrzycę typu 1 Hypoglycaemia in patients with type 1 diabetes </p>	169
<p><i>Artykuł zawiera 21331 znaków ze spacjami + grafika</i></p>	
<p> Kostrzewska-Zabłocka Ewa Profilaktyka i leczenie niepożądanych działań insuliny Prophylactics and therapy of insulin side effects </p>	179
<p><i>Artykuł zawiera 20152 znaki ze spacjami</i></p>	

Krenzel Izabella, Bilewicz-Wyrozumska Teresa, Rogozińska Ewa, Słoma Małgorzata, Bilewicz-Stebel Monika, Malczyk Wanda, Ślepecki Damian, Sz wajnoch Marcin, Niciak Dominika Ocena wiedzy na temat wybranych programów profilaktycznych raka jelita grubego w populacji osób starszych The assessment of knowledge of selected prevention programs of colorectal cancer in the elderly population187 <i>Artykuł zawiera 27779 znaków ze spacjami + grafika</i>	187
Krenzel Izabella, Bilewicz-Wyrozumska Teresa, Rzońca Magdalena, Bilewicz- Stebel Monika, Malczyk Wanda, Sz wajnoch Marcin, Słoma Małgorzata Zwyczaj żywienia osób po 60. roku życia. Badanie pilotażowe Eating habits of people over 60 years of age. Pilot study203 <i>Artykuł zawiera 25580 znaków ze spacjami + grafika</i>	203
Markocka-Mączka Krystyna, Grabowski Krzysztof, Taboła Renata Czy każde krwawienie z przewodu pokarmowego wymaga interwencji chirurga? Does any bleeding from gastrointestinal tract require surgical intervention?217 <i>Artykuł zawiera 23240 znaków ze spacjami + grafika</i>	217
Nowak-Starz Grażyna, Salwa Agata, Siwek Marta, Babiarz Anna, Zięba Ewa Zachorowania na odrę – aktualny problem epidemiologiczny w Polsce i na świecie Odor diseases - current epidemiological problem in Poland and in the World227 <i>Artykuł zawiera 23219 znaków ze spacjami + grafika</i>	227
Nowak - Starz Grażyna, Siwek Marta, Salwa Agata, Babiarz Anna, Bujnowska Monika, Strzelecka Agnieszka, Wójcik Tomasz, Markowski Kamil Rola jakości usług medycznych we współczesnym systemie ochrony zdrowia The role of the medical services quality in the modern health system237 <i>Artykuł zawiera 27819 znaków ze spacjami</i>	237
Staszak Katarzyna Zastosowanie termografii w monitorowaniu procesu leczenia urazów twarzowej części czaszki The use of thermography in monitoring the process of treating injuries of the facial part of the skull249 <i>Artykuł zawiera 23017 znaków ze spacjami</i>	249

Wandycz Artur, Asienkiewicz Ryszard Związki korelacyjne wybranych cech somatycznych i proporcji ciała ze sprawnością motoryczną młodzieży Uniwersytetu Zielonogórskiego kształcącej się na różnych kierunkach studiów Correlation between selected somatic features and body proportions and the motor skills of the students in various fields of study at the University of Zielona Góra	259
<i>Artykuł zawiera 26895 znaków ze spacjami + grafika</i>	
Wandycz Artur, Asienkiewicz Ryszard Dymorfizm cech morfofunkcyjnych młodzieży Uniwersytetu Zielonogór- skiego w świetle wyboru kierunku studiów Dimorphism of morphofunctional features of Zielona Góra University students in view of their fields of study.....	281
<i>Artykuł zawiera 25300 znaków ze spacjami + grafika</i>	
Jasińska Ewa, Jasiński Mirosław, Wójcik Rafał, Olender Alina, Wróblewska-Sadowska Soczewki kontaktowe jako nowoczesna metoda korygowania wad wzroku Contact lenses as a modern method of correcting eye defects	293
<i>Artykuł zawiera 26027 znaków ze spacjami</i>	

Od Redaktorów

Zdaniem Barbary Woynarowskiej (2008), zdrowie publiczne (public health) jest to interdyscyplinarna dziedzina nauki i praktyki zajmująca się różnorodnymi aspektami zdrowia społeczeństwa (zbiorowości). Z kolei według Achesona, zdrowie publiczne jest to nauka i sztuka zapobiegania chorobom, przedłużania życia i promowania zdrowia poprzez organizację zbiorowych wysiłków społeczeństwa (Włodarczyk, Poździejch 2000).

Światowa Organizacja Zdrowia, zdrowie publiczne definiuje jako zorganizowany wysiłek społeczny, realizowany głównie przez wspólne działania instytucji publicznych, mający na celu polepszenie, promocję, ochronę i przywracanie zdrowia ludności. Obejmuje, między innymi, takie rodzaje działalności jak analizę sytuacji zdrowotnej, nadzór zdrowotny, promocję zdrowia, zapobieganie, zwalczanie chorób zakaźnych, ochronę środowiska i sanitację, działania przygotowawcze na wypadek katastrof i nagłych sytuacji zdrowotnych i medycynę pracy.

Przedmiotem zainteresowania zdrowia publicznego i promocji zdrowia jest jakość życia, która jest wynikiem dążenia do przestrzegania praw człowieka, holistycznego podejścia do zdrowia, rozwoju ekonomicznego sprzyjającego jakości życia, uznania nierówności społecznych jako głównej przyczyny nierówności w zdrowiu (Woynarowska 2008).

W nurt powyższych zagadnień wpisują się prace zawarte w monografii „Zdrowie publiczne standardem dobrostanu”. Opisano różne grupy społeczne, natomiast tematycznie dotyczą one: oceny współzależności cech somatycznych z wynikami prób motorycznych oraz dymorfizmu młodzieży akademickiej kształcącej się na różnych kierunkach studiów, oceny w postępowaniu diagnostycznym i leczeniu krwawienia z przewodu pokarmowego, zwyczajów żywieniowych seniorów po 60 roku życia, wiedzy seniorów na temat wybranych programów profilaktycznych raka jelita grubego, oceny występowania hipoglikemii wśród chorych na cukrzycę typu I, profilaktyki i leczenia niepożądanych działań insuliny, oceny leczenia powikłań neurologicznych w cukrzycy, czynników ryzyka wystąpienia dysleksji rozwojowej, oceny wpływu farmaceutyków na potencje i aktywność seksualną człowieka, a także skutków ubocznych

antykoncepcji hormonalnej, oceny wybranych wskaźników jakości życia u kobiet po mastektomii, przeglądu piśmiennictwa dotyczącego zaburzeń postawy i deformacji kończyn w chorobie Parkinsona, określenia trudności w funkcjonowaniu społecznym chorych z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc, poznania motywów uprawiania aktywności ruchowej w środowisku wodnym, prewencji w zachorowalności raka szyjki macicy, oceny zróżnicowania somatycznego i funkcjonalnego seniorów i senierek.

Zaprezentowane rozdziały, to teksty oryginalne, oparte na badaniach zespołowych i indywidualnych ukazujące szeroki zasięg zainteresowań, wyrażający się w całościowym spojrzeniu na człowieka. Mam nadzieję, że zamieszczone prace będą inspiracją do podejmowania nowych badań w różnych środowiskach związanych z ochroną i promocją zdrowia ostatecznie wpływających na standard dobrostanu społeczeństwa.

Dziękuję Autorom prac oraz Recenzentom za cenne uwagi i wskazówki, które wpłynęły na ostateczny kształt prezentowanego periodyku.

Prof. dr hab. n. biol. Ryszard ASIENKIEWICZ
Uniwersytet Zielonogórski

Prof. dr hab. n. med. Krystyna MARKOCKA-MĄCZKA
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

Dr n. o kult. fiz. Małgorzata BISKUP
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach